

UTKAST TIL LOV OM UTSTEDERE AV ELEKTRONISKE PENGER

Innhold

1 EØS-RETT	2
1.1 BESLUTNINGER I EØS-KOMITEEN OG SAMTYKKE FRA STORTINGET	2
1.2 NÆRMERE OM DIREKTIVENE	2
2 GJELDENDE RETT OG FORSLAG FRA BANKLOVKOMMISJONEN	3
2.1 INNSKUDDSMONOPOLET	4
2.2 FINANSIERINGSVIRKSOMHET	4
2.3 BETALINGSFORMIDLING.....	4
3 GJENNOMFØRING AV E-PENGEDIREKTIVET I NORSK RETT	5
3.1 ALMINNELIGE MOTIVER.....	5
3.2 LOVTEKNISK LØSNING.....	6
4 MERKNADER TIL DE ENKELTE BESTEMMELSER	7
<i>til Kapittel 1 Innledende bestemmelser</i>	7
<i>til Kapittel 2 Selskapsform, stiftelse m.v.</i>	8
<i>til Kapittel 3 Tillatelse m.v.</i>	8
<i>til Kapittel 4 Eierforhold</i>	9
<i>til Kapittel 5 Solvens</i>	9
<i>til Kapittel 6 Plassering av midler</i>	10
<i>til Kapittel 7 Tilbakekall av tillatelse m.v.</i>	10
<i>til Kapittel 8 Fusjon, avvikling m.v.</i>	11
<i>til Kapittel 9 Tilsyn</i>	11
<i>til Kapittel 10 Taushetsplikt</i>	11
<i>til Kapittel 11 Straff</i>	11
<i>til Kapittel 12 Ikrafttredelse og overgangsregler</i>	12
5 GJENNOMFØRINGSTABELLER	12
6 ADMINISTRATIVE OG ØKONOMISKE KONSEKVENSER	14
VEDLEGG - LOV OM UTSTEDERE AV ELEKTRONISKE PENGER	16
<i>Kapittel 1 Innledende bestemmelser</i>	16
<i>Kapittel 2 Selskapsform, stiftelse m.v.</i>	17
<i>Kapittel 3 Tillatelse m.v.</i>	17
<i>Kapittel 4 Eierforhold</i>	20
<i>Kapittel 5 Solvens</i>	21
<i>Kapittel 6 Plassering av midler</i>	21
<i>Kapittel 7 Tilbakekall av tillatelse m.v.</i>	22
<i>Kapittel 8 Fusjon, avvikling m.v.</i>	22
<i>Kapittel 9 Tilsyn</i>	22
<i>Kapittel 10 Taushetsplikt</i>	22
<i>Kapittel 11 Straff</i>	23
<i>Kapittel 12 Ikrafttredelse og overgangsregler</i>	23

1 EØS-rett

1.1 *Beslutninger i EØS-komiteen og samtykke fra Stortinget*

EØS-komiteen vedtok 31. januar 2001 å endre EØS-avtalens vedlegg IX om finansielle tjenester, til også å omfatte europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/46/EF av 18. september 2000 om adgangen til å starte opp og utøve virksomhet som utsteder av elektroniske penger, og om tilsyn med slik virksomhet (heretter kalt e-pengedirektivet), og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/28/EF av 18. september 2000 om endring av direktiv 2000/12/EF om adgangen til å starte opp og utøve virksomhet som kredittinstitusjon (heretter kalt hhv. direktiv 2000/28/EF og bankdirektivet).

Beslutningene i EØS-komiteen ble forelagt Stortinget for godkjenning i St.prp. nr. 85 (2000-2001). Stortinget samtykket til godkjenning av EØS-komiteens beslutninger i samsvar med finanskomiteens innstilling i Innst.S. nr. 323 (2000-2001).

1.2 *Nærmere om direktivene*

Formålet med de to direktivene er å samordne og harmonisere medlemslandenes lover og andre bestemmelser om adgangen til å starte og utøve virksomhet som utsteder av elektroniske penger og tilsyn med slik virksomhet. Slike bestemmelser i medlemslandene skal være grunnlaget for gjensidig anerkjennelse av tillatelser for og tilsyn med utstedere av elektroniske penger innen hele EU. Gjennom EØS-avtalen er dette utvidet til hele EØS-området. Dette gjør det mulig å gi en felles tillatelse som er anerkjent i hele EØS-området. Direktivbestemmelsene er utformet for å sikre at ihendehaverne av elektroniske penger kan ha tillit til slik kjøpekraft og at prinsippet om hjemlandstilsyn kan få anvendelse.

Direktivet er et minimumsdirektiv, dvs. at det foreskriver et minste nivå for den regulering medlemsstatene plikter å innføre ved gjennomføringen i nasjonal rett. Det samme gjelder ved gjennomføringen av direktivet i Norge etter EØS-avtalen.

Elektroniske penger er definert som pengeverdi representert ved et krav på utstederen og som er lagret på en elektronisk innretning, utstedt mot betaling av et beløp ikke mindre enn den verdi som utstedes og akseptert som betaling av foretak andre enn utstederen. Institusjoner som utsteder elektroniske penger er definert som foretak eller enhver annen juridisk person som utsteder elektroniske penger, med unntak av kredittinstitusjoner som definert i bankdirektivets artikkel 1 første underpunkt bokstav a). Det vil si "vanlige" kredittinstitusjoner hvis virksomhet består i å motta innskudd eller andre tilbakebetalingspliktige midler fra allmennheten og å yte lån for egen regning.

E-pengedirektivet fastsetter at medlemsstatene skal forby andre enn kredittinstitusjoner å drive virksomhet som utsteder av elektroniske penger. Direktivet angir strenge virksomhetsbegrensninger for utstedere av elektroniske penger. Slike institusjoner skal ved siden av utstedelse av elektroniske penger kun yte nært relaterte finansielle og ikke-finansielle tjenester, slik som administrasjon av operasjonelle og andre tilhørende funksjoner relatert til utstedelsen, utstedelse og administrasjon av andre betalingsmidler unntatt ytelse av enhver form for kreditt, samt lagring av data på den elektroniske innretning på vegne av andre foretak eller offentlige institusjoner. Utstedere av elektroniske penger skal etter direktivet ikke ha eierandeler i andre foretak unntatt foretak som utøver operasjonelle eller andre tilhørende funksjoner relatert til elektroniske penger utstedt eller distribuert av den aktuelle institusjonen.

Direktivet angir at bortsett fra de tilfeller der det er uttrykkelig fastsatt, skal referanser til begrepet "kredittinstitusjon" omfatte utstedere av elektroniske penger bare når referansen er å finne i hvitvaskingsdirektivet (91/308/EØF) og i bankdirektivet (2000/12/EF) unntatt del V

kapittel 2. Bankdirektivets kapitalkrav gjelder ikke for utstedere av elektroniske penger, da disse pålegges en lavere startkapital (1 million euro). Det er videre gitt egne krav til soliditet, angitt som en prosentandel av utstedte e-penger, og til egenkapitalandel. Det er også fastsatt i direktivet at prinsippet om gjensidig anerkjennelse i bankdirektivet ikke skal gjelde for utstedere av elektroniske penger utover virksomheten med å utstede e-penger.

Det er videre fastsatt i direktivet at utstedere av elektroniske pengers mottak av betaling for de utstedte e-penger ikke skal anses som tilbakebetalingspliktig innskudd i bankdirektivets forstand. E-penger skal være innløselige hos utsteder til pari verdi, uten at dette skal koste mer ekstra enn det som er strengt nødvendig for å gjennomføre innløsningen. Det kan settes en minimumsterskel for innløsning, denne skal ikke være høyere enn 10 euro.

Det er gitt egne regler om plasseringsadgang for midlene til utstedere av elektroniske penger. Medlemsstatene skal fastsette egnede begrensninger i hvilken markedsrisiko utstedere av elektroniske penger kan utsette seg for. Kompetent myndighet skal i følge direktivet minst to ganger per år kontrollere at utstedere av elektroniske penger følger direktivets krav til kapital og plasseringsadgang. Direktivet åpner for at medlemsstatene kan unnta utstedere av elektroniske penger fra enkelte eller samtlige av direktivets bestemmelser og anvendelsen av bankdirektivet, dersom:

- a. Den totale virksomhet er begrenset slik at totalt utestående forpliktelser for utstedte e-penger normalt ikke overstiger 5 millioner euro og aldri overstiger 6 millioner euro.
- b. E-pengene utstedt av den aktuelle institusjon er akseptert som betalingsmiddel kun av datterselskaper av institusjonen, institusjonens morselskap eller andre datterselskaper av morselskapet.
- c. E-pengene utstedt av den aktuelle institusjon er akseptert som betaling bare av et begrenset antall foretak, som klart kan kjennetegnes/gjenkjennes ved lokalisering til et bestemt sted eller område og nær finansiell eller forretningsmessig tilknytning til den utstedende institusjon.

For alle disse tre alternativene gjelder at de enkelte e-engeinnretningene som blir utstedt ikke skal overstige 150 euro i pålydende. Prinsippene om gjensidig anerkjennelse innen fellesskapet skal ikke gjelde for slike institusjoner. Medlemsstatene skal kreve periodisk innrapportering om aktiviteten til institusjoner som er unntatt fra direktivet.

Det er gitt overgangsregler for utstedere av elektroniske penger som er i virksomhet før ikrafttredelse av direktivet. Medlemsstatene skal ha fastsatt nødvendige regler for gjennomføring av direktivet innen 27. april 2002.

Direktiv 2000/28/EF endrer definisjonen av "kredittinstitusjon" i bankdirektivet (bankdirektivet), slik at institusjoner som utsteder elektroniske penger i henhold til e-pengedirektivet også faller inn under definisjonen av "kredittinstitusjon". Det gis imidlertid i e-pengedirektivet unntak fra flere av de krav som stilles til kredittinstitusjoner i bankdirektivet. Ordningen innebærer at utstedere av elektroniske penger ikke blir pålagt like strenge krav som andre kredittinstitusjoner med hensyn til blant annet kapitalkrav, mens det på den annen side vil være begrensninger i hvilke typer tjenester utstedere av elektroniske penger kan yte.

2 Gjeldende rett og forslag fra Banklovkommisjonen

Virksomheten til utstedere av elektroniske penger er ikke særskilt regulert etter gjeldende rett i Norge. Enkelte regler i finanslovgivningen kan etter forholdene få anvendelse på slik virksomhet.

2.1 Innskuddsmonopolet

Forretningsbankloven gjelder etter § 1 alle foretak som skaffer seg midler til sin virksomhet ved å ta i mot innskudd fra en ubestemt krets av innskyttere, med unntak av Norges Bank, sparebanker og foretak som er opprettet i medhold av særskilt lov. Forretningsbanker er underlagt en rekke krav i lovgivningen, bl.a. om tillatelse, soliditet og tilsyn.

Kredittilsynet og Finansdepartementet har vurdert innskuddsmonopolet i forretningsbankloven § 1 i forhold til enkelte elektroniske betalingsordninger. Spørsmålet ble grundig vurdert i en sak som gjaldt et system for forskuddsbetaling for kjøp av på forhånd uidentifiserte varer og tjenester over internett (Telenor Link AS - KT saksnr: 1998/2827). En kom i den saken til at ordningen ikke ble rammet av innskuddsmonopolet, selv om kunden skulle ha rett til å få tilbakebetalt sitt utestående. Det ble lagt vekt på at det beløpet som innbetales av kunden ikke skulle kunne benyttes i Telenor Link AS' egen virksomhet, og at det gjennom revisjonen ble etablert systemer som skulle hindre dette. Det ble også lagt vekt på at virksomheten til Telenor Link AS framsto som et system for forskuddsbetaling og at innbetalingene faktisk ble begrenset til 1000 kroner. I denne og andre saker har det vært krevet at de beløp som innbetales fra kundene holdes atskilt fra foretakets egne midler.

Kredittilsynet legger ut fra denne praksisen til grunn at utstedelse av elektroniske penger som dekkes av direktivet, normalt ikke vil utgjøre innskudd etter forretningsbankloven § 1 første ledd. Bl.a. de krav som er stilt om å holde kundens midler atskilt (som ikke kreves etter direktivet), gjør likevel at det foreligger en viss usikkerhet om rekkevidden av innskuddsmonopolet i forhold til utstedelse av elektroniske penger.

2.2 Finansieringsvirksomhet

Etter finansieringsvirksomhetsloven § 1-2 regnes bl.a. formidling av kreditt som finansieringsvirksomhet. Det er et unntak i § 1-2 nr. 1 for plassering av midler i finansinstitusjon, men det er presisert at unntaket ikke omfatter "formidling av slike plasseringer eller annet mottak av andres midler for videreplassering i finansinstitusjon". Kredittilsynet og Finansdepartementet har bl.a. i Telenor Link-saken (se pkt. 2.1) lagt til grunn at ordninger der foretaket skal sette de mottatte innbetalingene fra kundene inn i en bank, faller inn under definisjonen av finansieringsvirksomhet etter det nevnte alternativet i loven. Etter e-pengedirektivet artikkel 5 kan utstedere av elektroniske penger plassere midler i "folioinnskudd i kredittinstitusjoner i sone A".

Enkelte ordninger der kjøp av varer og tjenester faktureres for eksempel over kundens mobiltelefonregning, inneholder et kredittlement ved at leverandøren av varen eller tjenesten får oppgjør selv om kunden ennå ikke har betalt regningen og fakturautstederen (her: mobiloperatøren) tar kredittrisikoen på kunden forbundet med dette. Kredittilsynet har lagt til grunn at dette er finansieringsvirksomhet etter finansieringsvirksomhetsloven. Etter Kredittilsynets vurdering er ordninger som dette ikke omfattet av definisjonen av elektroniske penger i direktiv 2000/46/EF artikkel 3(b), jf. underpunkt (ii) om at pengeverdien skal være "utstedt etter mottak av midler som ikke har mindre verdi enn den utstedte pengeverdi".

2.3 Betalingsformidling

Etter lov 17. desember 1999 nr. 95 om betalingssystemer m.v. (betalingssystemloven) § 1-1 annet ledd regnes systemer basert på standardvilkår for overføring av penger fra eller mellom kundekonti i banker og finansieringsforetak som "system for betalingstjenester" når overføringene bygger på bruk av betalingskort, tallkoder eller annen form for selvstendig brukerlegitimasjon utstedt til en ubestemt krets. I loven er det bl.a. satt krav om meldeplikt til Kredittilsynet (§ 3-2) og alminnelige systemkrav (§ 3-3).

Banklovkommisjonen foreslo i utredning nr. 3 om betalingssystemer (NOU 1996:24) at betalingssystemloven skulle gjelde tilsvarende for systemer for betaling som ikke er knyttet til kundekonti i banker og finansieringsforetak, med unntak for systemer for forhåndsbetalte kort når det forhåndsbetalte beløp ikke overstiger kr. 1000 eller et høyere beløp fastsatt av Kongen. Banklovkommisjonen foreslo konsesjonsplikt for slike betalingssystemer. Etter forslaget skulle tillatelse gis med mindre det er grunn til å anta at styremedlemmene og daglig leder ikke oppfyller nødvendige krav til hederlig vandel og erfaring, at tillatelse vil få uheldige virkninger for brukerne eller for øvrig vil være i strid med lovgivning eller allmenne hensyn. Det vises til lovutkastet § 1-2 annet og tredje ledd, § 3-2 annet ledd og § 3-4 i utredningen. Banklovkommisjonen foreslo alminnelige systemkrav, regler om kobling av betalingskort med andre ytelser, fordeling av kostnadene ved bruk av betalingskort og om tilsyn med systemer for betalingstjenester.

3 Gjennomføring av e-pengedirektivet i norsk rett

3.1 Alminnelige motiver

Lovutkastet inntatt i kap. 6 gjennomfører direktivene om elektroniske penger i norsk rett. Lovutkastet bygger i stor grad på den danske lov nr. 502 av 7. juni 2001 ”om udstedere af elektroniske penge”. Kredittilsynet anser at det er særlig hensiktsmessig å se hen til gjennomføringen i Danmark fordi danskene har erfaring på området gjennom tidligere regulering (lov nr. 375 av 22. mai 1996 ”om sparevirksomheder og udstedere af forudbetalte betalingskort”) og virksomhet med forhåndsbetalte kort (Danmønt-systemet). Den danske loven og lovforslaget til Folketinget er tilgjengelig på internett:

www.retsinfo.dk/delfin/html/a2001/0050230.htm (loven)

www.ft.dk/samling/20001/lovforslag_som_fremsat/L166.htm (lovforslaget)

Den danske loven fastsetter på enkelte områder strengere regler enn direktivets minimumskrav. Det er fastsatt at utstedere av elektroniske penger ikke kan utstede elektroniske penger med en høyere verdi enn 300 euro. Det er videre fastsatt snevrere unntaksmuligheter fra reguleringen enn det direktivet tillater, jf. e-pengedirektivet artikkel 8 Etter den danske loven krever ikke unntak tillatelse fra Finanstilsynet. Kredittilsynet har fått opplyst fra Finanstilsynet at de der baserer seg på en etterfølgende kontroll av om kriteriene for unntak er oppfylt iht. den særlig rapporteringsplikten for unntaksforetak.

Kredittilsynet foreslår at det ikke fastsettes en absolutt beløpsgrense for den høyeste verdi utstedte elektroniske penger kan ha. Vi foreslår i stedet at det skal settes vilkår for tillatelse om at utstederen ikke kan utstede elektroniske penger med en verdi som overstiger et nærmere fastsatt beløp. Kredittilsynet anser at den absolutte begrensningen i Danmark til ca. 2.500 kroner bør være retningsgivende, men at beløpet kan settes høyere eller lavere etter en konkret vurdering. Bestemmelsen gir mulighet til å tilpasse praksis i forhold til erfaringer med elektroniske penger og utviklingen i pengeverdien.

Vi foreslår videre å uttømme unntaksmulighetene i direktivet, men slik at dette krever tillatelse fra Kredittilsynet. Se lovutkastet § 1-2. Vi anser at krav om tillatelse er best i samsvar med e-pengedirektivet artikkel 8, jf henvisningen til at medlemsstatene ”kan tillate at deres vedkommende myndigheter unnlater å anvende...”). Det er i denne sammenhengen verdt å merke seg at utstedere av elektroniske penger som har fått unntak fra enkelte eller samtlige av lovens bestemmelser, ikke omfattes av ordningen for gjensidig anerkjennelse etter bankdirektivet, jf. e-pengedirektivet artikkel 8 nr. 2. Utstedere av elektroniske penger som ønsker tillatelse til tross for at vilkårene for å få unntak er oppfylt, bør derfor få det.

Etter lovutkastet § 1-2 er det et krav for å få unntak om at det maksimalt kan lagres et beløp tilsvarende 150 euro (tilsvarende ca. 1.200 kroner) på det elektroniske medium. I den danske loven er grensen satt til 75 euro (tilsvarende ca. 600 kroner). Banklovkommisjonen foreslo i utredning nr. 3 en unntaksgrense på 1000 kroner. På bakgrunn av Banklovkommisjonens forslag og at det også er andre krav for å få unntak, anser Kredittilsynet at det ikke er nødvendig å praktisere bestemmelsen strengere enn det direktivet og lovutkastet foreskriver. En konkret vurdering av søknaden kan likevel tilsi at beløpet settes lavere.

Det er meningen at kravet for å få unntak i lovutkastet § 1-2 om at samlet finansiell gjeld knyttet til utestående elektroniske penger vanligvis ikke kan overstige 5 og aldri 6 millioner euro (tilsvarende ca. 40/48 millioner kroner), skal kunne praktiseres strengere enn dette. I den danske loven er det satt en absolutt grense på 150.000 euro (tilsvarende ca. 1,2 millioner kroner). Etter en foreløpig vurdering anser Kredittilsynet at praksis fra starten av bør være en grense på mellom 1 og 2 millioner kroner, med mulighet for konkret begrunnede avvik.

Kredittilsynet har ikke særskilt vurdert behovet for endringer i finansavtaleloven eller i hvilken grad utstedelse av elektroniske penger omfattes av bestemmelsene i finansavtaleloven. Kredittilsynet anser at slike vurderinger bør gjøres dersom erfaringen med slik virksomhet tilsier det. Det vil i så fall være naturlig samtidig å vurdere å flytte bestemmelsen om innløsningsrett (lovutkastet § 1-7) til finansavtaleloven.

I lovforslaget er ulike beløpsgrenser angitt i euro (bortsett fra minste innløsningsbeløp etter lovforslaget § 1-7). Dersom en legger seg på eller nær de beløpsgrenser som er fastsatt i direktivet, kan hensynet til å være sikker på å oppfylle direktivforpliktelsene til enhver tid tilsi at beløpene angis i euro. På den annen side kan hensynet til at reglene skal være enkle å praktisere for norske myndigheter og foretak samt det forhold at det gjelder en norsk lov, tilsi at beløpene angis i norske kroner. Kredittilsynet har ikke med forslaget gitt uttrykk for en fast holdning til om beløp bør angis i euro eller i norske kroner.

Kredittilsynet har vurdert hvor myndigheten etter ulike bestemmelser i loven bør plasseres. Som utgangspunkt anser Kredittilsynet at utstedere av elektroniske penger har begrenset betydning i forhold til strukturspørsmål og finansiell stabilitet, slik at all enkeltvedtaks- og forskriftskompetanse bør kunne legges til Kredittilsynet direkte i loven. I lovforslaget har vi likevel valgt å følge tradisjonen fra finanslovgivningen med å legge slik myndighet til departementet. Dette vil ikke være til hinder for å delegerer myndigheten til Kredittilsynet. Kompetanse med særlig nær tilknytning til tilsynsfunksjonen, er likevel foreslått lagt til Kredittilsynet direkte i loven.

3.2 Lovteknisk løsning

Kredittilsynet foreslår at e-pengedirektivet gjennomføres ved en ny lov om utstedere av elektroniske penger. Kredittilsynet legger en viss vekt på at denne løsningen er valgt i Danmark. Kredittilsynet har vurdert og forkastet følgende alternative løsninger:

- Nye bestemmelser i finansieringsvirksomhetsloven (finl.). Etter direktivet får henvisninger i bankdirektivet (2000/12/EF – med visse unntak) og hvitvaskingsdirektivet (91/308/EØF) anvendelse på utstedere av elektroniske penger. Regulering i og i medhold finl. er derfor relevant for utstedere av elektroniske penger. Dette gjelder særlig regler som gjennomfører ordningen for gjensidig anerkjennelse etter bankdirektivet og anti-hvitvaskingsreglene. Virksomheten til utstedere av elektroniske penger er imidlertid som utgangspunkt ikke finansieringsvirksomhet etter finl. § 1-2 (se likevel pkt. 2.artikkel om finansieringsvirksomhet som består i mottak av andres midler for videreplassering i

finansinstitusjon). Dette taler mot å plassere bestemmelser om utstedere av elektroniske penger i finl.

- Nye bestemmelser i lov om betalingssystemer. Banklovkommisjonen foreslo i utredning nr. 3 en viss regulering i lov om betalingssystemer også av systemer for betalingsformidling på andre måter enn fra eller mellom kundekonti i banker og finansieringsforetak (se pkt. 2.artikkel). Kredittilsynet legger til grunn at lovforslaget omfatter utstedelse av elektroniske penger. Reguleringen av utstedere av elektroniske penger som skal gjennomføres etter direktivet, passer etter Kredittilsynets vurdering imidlertid dårlig inn i lov om betalingsformidling.

Banklovkommisjonen har i utredning nr. 4 (NOU 1998:14) og nr. 6 (NOU 2001:23) foreslått en ny lov om finansforetak. Kredittilsynet antar at det bør vurderes en lovteknisk samordning slik at reguleringen av utstedere av elektroniske penger ev. blir tatt inn i en kommende lov om finansforetak.

4 Merknader til de enkelte bestemmelser

til Kapittel 1 Innledende bestemmelser

til § 1-1 Anvendelsesområde

Første ledd gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 1 nr. 1. Annet og tredje ledd gjennomfører artikkel 1 nr. 3.

til § 1-2 Unntak fra lovens bestemmelser

Første ledd utnytter adgangen til å fastsette unntaksregler etter e-pengedirektivet artikkel 8 nr. 1. Det vises til nærmere omtale i pkt. 3.1. Annet ledd gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 8 nr. 3.

til § 1-3 Rett til å utstede elektroniske penger

Bestemmelsen gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 1 nr. 4.

til § 1-4 Virksomhetsbegrensning

Bestemmelsen gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 1 nr. 5 første ledd.

til § 1-5 Sunn og forsvarlig drift

Bestemmelsen gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 7. Det er også meningen etter forslaget her at det blir gjort endringer i forskrift 20.06.1997 nr. 1057 om klargjøring av kontrollansvar, dokumentasjon og bekreftelse av den interne kontroll (internkontrollforskriften) slik at også utstedere av elektroniske penger blir omfattet av reglene i forskriften.

til § 1-6 Eierandeler i andre foretak

Bestemmelsen gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 1 nr. 5 annet ledd.

til § 1-7 Innløsningsrett

Bestemmelsen gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 3.

til Kapittel 2 Selskapsform, stiftelse m.v.

til § 2-1 Selskapsform

Kredittilsynet foreslår at norske foretak som utsteder elektroniske penger skal være aksjeselskap eller allmennaksjeselskap. Det kan gjøres unntak fra kravet etter lovutkastet § 1-2.

til § 2-2 Aksjekapital

Etter paragrafen skal en utsteder av elektroniske penger stiftes med en aksjekapital som minst tilsvarer 1 million euro. Paragrafen gjennomfører krav om minste startkapital i e-penge-direktivet artikkel 4 nr. 1.

til Kapittel 3 Tillatelse m.v.

til § 3-1 Tillatelse

Første ledd gjennomfører bankdirektivet artikkel 4. Kredittilsynet foreslår at det skal settes vilkår for tillatelse til å utstede elektroniske penger om at det ikke kan utstedes elektroniske penger som overstiger et nærmere angitt beløp. Slike vilkår må i henhold til bankdirektivet artikkel 4 meddeles EFTAs overvåkingsorgan (ESA) og Den rådgivende komité for bankspørsmål (BAC).

Annet ledd fastsetter hva en søknad om tillatelse skal inneholde. Bestemmelsen gjennomfører bankdirektivet artikkel 8.

Tredje ledd fastsetter de vilkår som må være oppfylt for at tillatelse kan gis. Bestemmelsen nr. 1 til 3 gjennomfører bankdirektivet artikkel 6. Bestemmelsen nr. 4 til 7 gjennomfører, sammen med annet ledd annet punktum og § 4-1 åttende ledd, bankdirektivet artikkel 7.

Fjerde ledd fastsetter at tillatelse skal gis innen en frist på seks måneder. Bestemmelsen gjennomfører bankdirektivet artikkel 10.

til § 3-2 Godkjenning av vedtekter

Etter bestemmelsen skal vedtektene og endringer av vedtektsene til utstedere av elektroniske penger godkjennes av Kredittilsynet. Krav om godkjenning av vedtektene gjelder også for finansinstitusjoner. Vedtektskontroll gjennom godkjenning er ikke påkrevet etter e-pengedirektivet eller bankdirektivet. Et slikt krav anses likevel egnet til å oppfylle relevante krav etter bankdirektivet om å føre kontroll med regulerte foretak, jf. særlig bankdirektivet artikkel 26 om hjemstatens tilsynsmyndighet.

til § 3-3 Utenlandske utstedere av elektroniske penger – foretak omfattet av gjensidig anerkjennelse

Paragrafen fastsetter regler om adgangen for utstedere av elektroniske penger etablert i andre EØS-stater til å drive virksomhet i Norge gjennom filial eller grensekryssende tjenesteyting etter ordningen om gjensidig anerkjennelse. Paragrafen gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 2, jf. bankdirektivet artikkel 18 til 21.

Adgangen til å drive virksomhet i Norge etter paragrafen omfatter i samsvar med e-pengedirektivet artikkel 2 nr. 2 annet punktum bare den virksomhet som består i utstedelse av elektroniske penger. Etter sjette ledd kan likevel Kredittilsynet gi tillatelse for slike foretak til å yte annen virksomhet her i riket i samsvar med virksomhetsbegrensningen i lovutkastet § 1-4.

Etter annet ledd kan Kredittilsynet fastsette at en EØS-filial ikke kan utstede elektroniske penger i Norge med en verdi som overstiger et nærmere angitt beløp. Det skal tas hensyn til tilsvarende begrensninger som foretaket måtte være underlagt i hjemlandet. Bestemmelsen utnytter adgangen etter EØS-reglene til å fastsette regler begrunnet i allmenne hensyn (se bankdirektivet artikkel 22 nr. 5). Det er en forutsetning at bestemmelsen praktiseres i samsvar med den tilsvarende bestemmelsen i lovutkastet § 3-1 først ledd annet punktum.

til § 3-4 Utenlandske utstedere av elektroniske penger – andre foretak

Bestemmelsen regulerer adgangen for utenlandske utstedere av elektroniske penger til å drive virksomhet i Norge gjennom datterselskap eller filial. Adgangen til å drive virksomhet i Norge etter EØS-reglene om gjensidige anerkjennelse er regulert i lovutkastet § 3-3.

Etter første ledd kan en utenlandsk utsteder av elektroniske penger drive virksomhet i Norge gjennom datterselskap. Erverv av en eksisterende Norsk utsteder av elektroniske penger skal godkjennes etter reglene i lovutkastet kapittel 4 (melding om ervervet til Kredittilsynet, med mulighet for Kredittilsynet til å nekte ervervet innen tre måneder).

Etter annet ledd kan departementet gi tillatelse til utenlandsk utsteder av elektroniske penger til å etablere filial i Norge. Det er foreslått vilkår for dette som tilsvarer det som gjelder for banker (forretningsbankloven § 8 annet og fjerde ledd) og finansieringsforetak (finl. § 3-4). Tredje ledd fastsetter at reglene i og i medhold av loven gjelder for virksomheten til slike filialer med de avvik som filialforholdet gjør nødvendig.

til § 3-5 Virksomhet i utlandet

Paragrafen gjennomfører Norges hjemlandsansvar etter e-pengedirektivet artikkel 2, jf. bankdirektivet 20 nr. 1-3 og 21 for utstedere av elektroniske penger som ønsker å drive virksomhet i andre EØS-stater. Det foreslås at bestemmelsen skal gjelde også for norske foretak som ønsker å drive virksomhet i land utenfor EØS-området.

til Kapittel 4 Eierforhold

til § 4-1 Godkjenning av erverv av betydelig eierandel

Paragrafen gjennomfører bankdirektivet artikkel 16 nr. 1 til 4, jf. nr. 6 i forhold til utstedere av elektroniske penger.

til § 4-2 Opphevelse av stemmerett

Paragrafen gjennomfører bankdirektivet artikkel 16 nr. 5 i forhold til utstedere av elektroniske penger.

til Kapittel 5 Solvens

til § 5-1 Solvenskrav

Paragrafen fastsetter krav til ansvarlig kapital for utstedere av elektroniske penger. Paragrafen gjennomfører sammen med § 2-2 e-pengedirektivet artikkel 4. Det er i annet ledd lagt opp til at bestemmelser om beregning av ansvarlig kapital og om oppfyllelse av solvenskravet for nystartede foretak blir fastsatt i forskrift.

til § 5-2 Anvendelse av banksikringsloven

Paragrafen fastsetter at banksikringsloven kapittel 3 om betalings- og soliditetsvansker gjelder tilsvarende for utstedere av elektroniske penge, bortsett fra bestemmelsene i § 3-4 om innkalling til generalforsamling dersom en betydelig del av egenkapitalen er tapt, § 3-5 annet ledd om at Kongen kan beslutte nedskrivning av aksjekapitalen, § 3-5 tredje ledd om tilsvarende anvendelse for tap av grunnfondskapital og § 3-6 om nedsetting av ansvarlig lånekapital. Det foreslås ikke at reglene om offentlig administrasjon skal få anvendelse.

Etter forslaget skal følgende regler i banksikringsloven kapittel 3 gjelde:

- § 3-1 om melding om betalingsvansker m.v.,
- § 3-2 om Kredittilsynets myndighet til å iverksette tiltak,
- § 3-3 om utarbeidelse av revidert statusoppgjør og
- § 3-5 første ledd om krav om å foreslå nedskrivning av aksjekapitalen for generalforsamlingen.

til Kapittel 6 Plassering av midler

til § 6-1 Krav til plasseringen av midler

Det foreslås at en hovedbestemmelse om plasseringsadgangen blir tatt inn i første ledd. Bestemmelsen angir at de nærmere plasseringskravene er begrenset til investeringer for et beløp som minst svarer til foretakets finansielle gjeld knyttet til utestående elektroniske penger, og at disse investeringene skal plasseres i tilstrekkelig likvide midler.

Etter første ledd i.f og annet ledd skal de nærmere plasseringsreglene fastsettes i forskrift.

Paragrafen og forskriften som er forutsatt gitt i medhold av paragrafen, skal gjennomføre e-pengedirektivet artikkel 5 nr. 1 til 5.

til § 6-2 Tiltak for å komme i samsvar med plasseringsreglene

Paragrafen gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 5 nr. 6.

til § 6-3 Tillitsmenns og ansattes handel for egen regning

Det foreslås at egenhandelsreglene i verdipapirhandelloven kapittel 2a skal gjelde for tillitsmenn og ansatte i utstedere av elektroniske penger. Dette er i samsvar med ordningen ellers i finanslovgivningen, jf. særlig forretningsbankloven § 10 tredje ledd og finansieringsvirksomhetsloven § 3-14a. Slike regler vil ha betydning i forhold til investeringsvirksomheten i utstedere av elektroniske penger, jf. lovutkastet § 6-1.

til Kapittel 7 Tilbakekall av tillatelse m.v.

til § 7-1 Tilbakekall av tillatelse

Første ledd angir de tilfeller der Kredittilsynet kan kalle tillatelsen tilbake. Annet ledd fastsetter at Kredittilsynet skal kalle tillatelsen tilbake dersom solvenskravet ikke er oppfylt eller brakt i samsvar med solvenskravet innen en fastsatt frist.

Paragrafen gjennomfører bankdirektivet artikkel 14.

til § 7-2 Avvikling etter at tillatelsen er kalt tilbake

Etter bestemmelsen er det et krav at virksomheten straks avvikles dersom tillatelsen er kalt tilbake.

til Kapittel 8 Fusjon, avvikling m.v.

til § 8-1 Tillatelse til å overta virksomheten til en utsteder av elektroniske penger

Etter paragrafen kreves det tillatelse til å overta virksomheten til en utsteder av elektroniske penger. Bestemmelsen gjelder bare tillatelse for banker, andre kredittinstitusjoner og utstedere av elektroniske penger, fordi andre etter lovutkastet § 1-3 ikke har anledning til å utstede elektroniske penger. Bestemmelsen skal sikre at de hensyn som begrunner tillatelse blir ivarettatt etter overtagelsen samt at det overtagende foretaket har soliditetsmessig evne til å ta overta virksomheten.

til § 8-2 Avvikling

Paragrafen fastsetter bestemmelser om kontroll med avviklingen av utstedere av elektroniske penger. Kredittilsynet skal ha melding om avvikling etter reglene i konkursloven, etter beslutning i generalforsamlingen om å oppløse selskapet eller ved overdragelse i henhold til lovutkastet § 8-1. Andre avviklingsmåter krever Kredittilsynets godkjenning. Bestemmelsene skal sikre kontroll med at avvikling skjer på en ryddig og forsvarlig måte og at det blir tatt behørig hensyn til ihendehavere av elektroniske penger.

til Kapittel 9 Tilsyn

til § 9-1 Tilsyn

Etter paragrafen skal Kredittilsynet føre tilsyn med utstedere av elektroniske penger. Se også lovutkastet § 12-3 nr. 1 om endringer i kredittilsynsloven. Paragrafen gjennomfører bankdirektivet artikkel 26.

til Kapittel 10 Taushetsplikt

til § 10-1 Taushetsplikt

Det foreslås en taushetsregel tilsvarende den som gjelder for finansieringsforetak etter finl. § 3-14 første ledd første punktum, jf. også forretningsbankloven § 18.

Tilsynsmyndighetens taushetsplikt følger av kredittilsynsloven § 7 som gjennomfører bankdirektivet artikkel 30.

til Kapittel 11 Straff

til § 11-1

Kredittilsynet har av kapasitetshensyn ikke foretatt en fullstendig gjennomgang av lovens bestemmelser med sikte på å vurdere behovet for straff og ev. straffnivået. Vi har heller ikke foretatt en særskilt vurdering av andre strafferettslige spørsmål (medvirkningsansvar, foreldelse, vilkår for påtale m.v.). Straffebestemmelsen i lovutkastet § 11-1 fastsetter kun en generell bestemmelse om bøtStraff. Det ligger ikke i dette noen endelig tilråding fra

Kredittilsynet. Den danske loven § 34 har mer detaljerte bestemmelser om straff, som vi antar bør kunne være retningsgivende også for den norske loven.

til Kapittel 12 Ikrafttredelse og overgangsregler

til § 12-1 Ikrafttredelse

Det er tatt inn en tentativ ikrafttredelsesdato 1. april 2002. Fristen for å gjennomføre e-pengedirektivet er 27. april 2002.

til § 12-2 Overgangsregler

Det foreslås overgangsregler for utstedere av elektroniske penger som lovlig driver virksomhet før loven trer i kraft i samsvar med e-pengedirektivet artikkel 9.

til § 12-3 Endringer i andre lover

til nr 1 endringer i kredittilsynsloven

Det foreslås at Kredittilsynet skal føre tilsyn med utstedere av elektroniske penger. Se også lovutkastet kapittel 9.

til nr. 2 endringer i forretningsbankloven

Det foreslås å presisere en avgrensning av innskuddsmonopolet i § 1 første ledd i samsvar med e-pengedirektivet artikkel 2 nr. 3.

til nr. 3 endringer i finansieringsvirksomhetsloven

I § 1-2 første ledd foreslås en endring for å gjøre det klart at definisjonen av finansieringsvirksomhet ikke omfatter utstedelse av elektroniske penger der utstederen setter de mottatte midlene inn på bankkonto. Dette foreslås gjort ved å endre presiseringen i § 1-2 nr. 1 av at innskuddsformidling regnes som finansieringsvirksomhet slik at passusen "annet mottak av andres midler for videreplassering i finansinstitusjon" blir tatt ut. Det er etter forslaget meningen at innskuddsformidling fremdeles skal regnes som finansieringsvirksomhet.

I § 2-1 annet ledd nr. 5 foreslås en teknisk endring som vil rette opp en henvisning til EØS-reglene som tilsvarende annet bankdirektiv, som nå er avløst av det konsoliderte bankdirektivet av 2000.

I § 2-1 annet ledd nytt nr. 7 foreslås det at utstedere av elektroniske penger skal omfattes av virkeområdet for reglene om tiltak mot hvitvasking av penger i § 2-17. Bestemmelsen gjennomfører e-pengedirektivet artikkel 2 nr. 1, jf. rådsdirektiv 91/308/EØF om tiltak for å hindre at det finansielle system brukes til hvitvasking av penger.

til nr. 4 endringer i verdipapirhandelloven

Endringen i § 2a-1 innebærer at anvendelsesområdet til egenhandelsbestemmelsene i kapittel 2a blir utvidet til å omfatte utstedere av elektroniske penger. Det vises til lovutkastet § 6-3. Etter forslaget skal likevel ikke utstedere som i henhold til lovutkastet § 1-2 er blitt unntatt fra § 6-3 om tillitsmenns og ansattes handel for egen regning omfattes.

5 Gjennomføringstabeller

Tabell 1 gir en oversikt over gjennomføringen av e-pengedirektivet etter lovutkastet.

Tabell 2 og 3 gir en tilsvarende oversikt over gjennomføringen etter lovutkastet av direktiv 2000/28/EF om endring av bankdirektivet, jf. e-pengedirektivet artikkel 2 nr. 1 og nr. 2 første punktum. I tabell 2 er det vist til de relevante bestemmelsene i bankdirektivet. I tabell 3 er det vist til rådsdirektiv 91/308/EØF om tiltak for å hindre at det finansielle system brukes til hvitvasking av penger.

Tabell 1

2000/46/EF	Lovutkast (referanse til andre lover er særskilt angitt)
art. 1 nr. 1	§ 1-1(1)
art. 1 nr. 2	ikke relevant i Norge
art. 1 nr. 3	§ 1-1(2) og (3)
art. 1 nr. 4	§ 1-3
art. 1 nr. 5	§ 1-4 og § 1-6
art. 2 nr. 1 og 2	se tabell for 2000/12/EF
art. 2 nr. 2 annet punktum	§ 3-3(1),(4) og (5)
art. 2 nr. 3	§ 13-3 nr. 2 (forrbl. § 1)
art. 3	§ 1-7
art. 4 nr. 1	§ 2-2, § 5-1(1) nr. 1 og (2)
art. 4 nr. 2	§ 5-1(1) nr. 2 og 3
art. 4 nr. 3	§ 5-1(2)
art. 5 nr. 1 til 5	§ 6-1 (forskrift)
art. 5 nr. 6	§ 6-2
art. 6	kredittilsynsloven (ktl.) § 4 nr. 2 og 3 (forskrift)
art. 7	§ 1-5, jf. ktl. § 4, jf. internkontrollforskriften (forskriften bør endres)
art. 8 nr. 1	§ 1-2(1)
art. 8 nr. 2	oppfylles uten lovregler, se § 3-3(1),(4) og (5)
art. 8 nr. 3	§ 1-2(2)
art. 9	§ 12-2
art. 10 nr. 1	§ 12-1
art. 10 nr. 2	oppfylles uten lovregler

Tabell 2

2000/12/EF	Lovutkast
art. 4	§ 3-1(1)
art. 6	§ 3-1(3) nr. 1, 2 og 3
art. 7	§ 3-1(2) annet punktum og (3) nr. 4, 5, 6 og 7, § 4-1(8)
art. 8	§ 3-1 (2)
art. 9	oppfylles uten lovregler
art. 10	§ 3-1(4) og forvaltningsloven § 24
art. 12	oppfylles uten lovregler
art. 14	§ 7-1
art. 15	ingen hinder i lovgivningen
art. 16 nr. 1	§ 4-1(1), (2), (3) og (4)
art. 16 nr. 2	oppfylles uten lovregler (se art. 12), se § 4-1(1)i.f.
art. 16 nr. 3	§ 4-1(5)
art. 16 nr. 4	§ 4-1(6) og (7)
art. 16 nr. 5	§ 4-2

art. 16 nr. 6	§ 4-1(2)
art. 17 (2000/46 art 7)	§ 1-5 og ktl. § 4, jf. internkontrollforskriften
art. 18	§ 3-3(1) og (4)
art. 20 nr. 1	§ 3-5(1)
art. 20 nr. 2	§ 3-5(1)
art. 20 nr. 3	§ 3-5(2) og (3), jf. forvaltningsloven § 24
art. 20 nr. 4	§ 3-3(2)
art. 20 nr. 5	§ 3-3(1)
art. 20 nr. 6	§ 3-3(3)
art. 21 nr. 1	§ 3-5(5)
art. 21 nr. 2	§ 3-5(6)
art. 22	§ 3-3(2)
art. 23	oppfylles uten lovregler
art. 24	§ 3-4
art. 25	oppfylles uten lovregler
art. 26	§ 12-3 nr. 1, ktl. § 2, jf. forskrift 28.12.1993 nr. 1257 om tilsyn med finansinstitusjoner og forvaltningsselskap som har hovedsete i annen EØS-stat og som driver virksomhet i Norge m.v. (forskriften må endres)
art. 27	vertsstatskompetansen er ikke foreslått utnyttet
art. 28	oppfylles uten lovregler
art. 29	oppfylles uten lovregler
art. 30	§ 10-1, § 12-3 nr.1, jf. ktl. § 7
art. 31	§ 9-1, § 12-3 nr.1, jf. ktl. § 3a
art. 32	ctl. § 4, jf. ctl. § 10(2), ctl. § 6
art. 33	forvaltningsloven § 28, tvistemålsloven § 54

Tabell 3

91/308/EØF	Lovutkast
Hele direktivet	§ 12-3 nr. 3 (finl. § 2-1(2) nytt nr. 7), jf. forskrift 07.02.1994 nr. 118 om legitimasjonskontroll og tiltak mot hvitvasking av penger (forskriften må endres)

6 Administrative og økonomiske konsekvenser

De administrative og økonomiske konsekvenser av å gjennomføre e-pengedirektivet er vurdert i St.prp. nr. 85 (2000-2001) kapittel 5. Kredittilsynet anser at denne vurderingen har samme gyldighet i forhold til forslagene her. Vurderingen i proposisjonen lyder:

”Gjennomføring av direktivene i Norge innebærer regulering av hittil uregulert virksomhet. Dette modifiseres av at utstedelse av e-penger grenser opp mot, og etter omstendighetene vil kunne utgjøre, virksomhet som reguleres av lovgivningen for banker og finansieringsforetak. Det vises til omtalen av dette i avsnitt 4 ovenfor. Det antas at regulering av virksomheten vil gjøre forholdet til gjeldende regulering av bankvirksomhet (innskuddsmonopolet) og annen finansieringsvirksomhet klarere.

Det vil være naturlig at den offentlige forvaltningen og tilsynet med e-pengeinstitusjonene legges til Kredittilsynet. Administrasjonen av ordningen vil særlig omfatte konsesjonsbehandling, dokumentbasert og stedlig tilsyn, oppfølging av regelbrudd mv., samt

forvaltning av relevant regelverk. Dette vil antakelig fordre en begrenset økning i Kredittsynets ressursbruk. Det kan på denne bakgrunn bli nødvendig med en tilsvarende økning i Kredittsynets budsjettmidler. Det faktiske behovet vil blant annet avhenge av omfanget som slik virksomhet får i Norge.”

Vedlegg - Lov om utstedere av elektroniske penger

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1-1 *Anvendelsesområde*

Loven gjelder utstedere av elektroniske penger. Paragraf 1-7 om innløsningsrett gjelder også for banker og andre kredittinstitusjoner.

Med utsteder av elektroniske penger menes et foretak, unntatt en bank eller annen kredittinstitusjon, som utsteder betalingsmidler i form av elektroniske penger.

Med elektroniske penger menes en pengeverdi representert ved en fordring på utstederen som

1. er lagret på et elektronisk medium,
2. er utstedt etter mottak av midler som ikke har lavere verdi enn den utstedte pengeverdi og
3. er anerkjent som betalingsmiddel av andre foretak enn utstederen.

§ 1-2 *Unntak fra lovens bestemmelser*

Kredittilsynet kan unnta en utsteder av elektroniske penger fra enkelte eller samtlige bestemmelser i loven dersom det maksimalt kan lagres 150 euro eller et tilsvarende beløp i norske kroner eller annen valuta (DK: 75 euro) på det elektroniske medium og dessuten en av følgende betingelser er oppfylt:

1. Samlet finansiell gjeld knyttet til utestående elektroniske penger overstiger vanligvis ikke 5 millioner euro og overstiger aldri 6 millioner euro. (direktiv 5mill/6mill euro - DK: 150.000 euro).
2. De elektroniske pengene er bare godtatt som betalingsmiddel av foretak i samme konsern som utstederen (inkludert utenlandske morselskap).
3. De elektroniske pengene er bare godtatt som betalingsmiddel av et begrenset antall foretak som klart skiller seg ut ved enten (i) deres beliggenhet i de samme lokaler eller innenfor et annet begrenset lokalt område eller (ii) sin nære finansielle eller forretningsmessige forbindelse til utstederen.

En utsteder av elektroniske penger som Kredittilsynet etter første ledd har unntatt fra enkelte eller samtlige bestemmelser i loven, skal hvert år framlegge årsberetning eller annen redegjørelse for sin virksomhet for Kredittilsynet. Redegjørelsen skal inneholde opplysninger om størrelsen av den samlede finansielle gjeld knyttet til elektroniske penger. Redegjørelsen skal være mottatt av Kredittilsynet senest 1. april.

§ 1-3 *Rett til å utstede elektroniske penger*

Virksomhet som består i å utstede elektroniske penger kan bare drives av utstedere av elektroniske penger som har rett til å utstede elektroniske penger her i riket og av banker og andre kredittinstitusjoner som har rett til å drive virksomhet her i riket.

§ 1-4 *Virksomhetsbegrensning*

Utstedere av elektroniske penger kan bare drive virksomhet som består i å utstede elektroniske penger og virksomhet som omfatter

1. yting av nær tilknyttede finansielle og ikke-finansielle tjenester som forvaltning av elektroniske penger gjennom utføring av driftsmessige og andre oppgaver knyttet til utstedelsen samt utstedelse og forvaltning av andre betalingsmidler, med unntak av enhver form for yting av kreditt, og
2. lagring av data på den elektroniske innretningen på vegne av andre foretak eller offentlige institusjoner.

§ 1-5 Sunn og forsvarlig drift

En utsteder av elektroniske penger skal ha sunne og forsvarlige framgangsmåter for ledelse, forvaltning og regnskapsførsel, og hensiktsmessige internkontrollordninger. Disse skal være avpasset etter de finansielle og ikke-finansielle risikoer institusjonene er utsatt for, herunder tekniske risikoer og risikoer knyttet til framgangsmåtene, samt risikoer i forbindelse med virksomhet som utøves i samarbeid med foretak som utfører driftsmessige eller andre oppgaver knyttet til institusjonenes virksomhet.

§ 1-6 Eierandeler i andre foretak

En utsteder av elektroniske penger kan ikke ha noen eierandeler i andre foretak med mindre disse foretakene utfører driftsmessige eller andre oppgaver i forbindelse med elektroniske penger som utstedes eller distribueres av vedkommende utsteder.

§ 1-7 Innløsningsrett

Ihendehaveren av elektroniske penger kan i gyldighetsperioden (DK: eller opptil et år etter gyldighetsperiodens utløp) kreve at utstederen innløser dem til pålydende verdi i mynter og sedler eller ved overførsel til en konto uten andre kostnader enn de som er strengt nødvendige for å utføre denne transaksjonen.

I avtalen mellom utsteder og ihendehaver skal vilkårene for innløsning klart presiseres. I avtalen kan det fastsettes et minstebeløp for innløsning som ikke kan overstige 25 kroner. (direktiv: 10 euro – DK: 25 kr)

Kapittel 2 Selskapsform, stiftelse m.v.

§ 2-1 Selskapsform

Utsteder av elektroniske penger skal være aksjeselskap eller allmennaksjeselskap.

§ 2-2 Aksjekapital

En utsteder av elektroniske penger skal ha en aksjekapital i norske kroner som minst svarer til 1 million euro. Den tegnede kapital skal være fullt innbetalt før virksomheten starter.

Kapittel 3 Tillatelse m.v.

§ 3-1 Tillatelse

En utsteder av elektroniske penger kan ikke drive virksomhet uten tillatelse av departementet. Som vilkår for tillatelsen skal det fastsettes at utstederen av elektroniske penger ikke kan utstede elektroniske penger med en verdi som overstiger et nærmere angitt beløp.

Søknad om tillatelse skal inneholde de opplysninger som må anses å være av betydning for behandling av søknaden. Det skal opplyses om alle personer og foretak som har eller vil få en betydelig eierandel (jf. § 4-1 annet ledd) i foretaket. Søker skal legge ved vedtekter eller vedtektsutkast og en driftsplan for foretakets tre første driftsår. Driftsplanen skal som hovedregel inneholde:

1. en oversikt over driftsopplegg og rutiner for de forretninger og tjenester som foretaket vil tilby,
2. opplysninger om foretakets kapitalforhold,
3. budsjetter for etablerings- og administrasjonskostnader,
4. budsjetter med resultatregnskap, balanseregnskap og finansieringsanalyse for hvert av de tre første driftsår, og
5. prognose for finansiell stilling i hvert av de tre første år.

Tillatelse skal nektes dersom vilkårene etter denne lov ikke er oppfylt og dersom:

1. selskapet ikke har sitt hovedkontor her i riket,
2. det ikke er minst to personer som faktisk bestemmer hovedlinjene for virksomheten,
3. administrerende direktør eller annen person som faktisk leder virksomheten, styremedlemmene
 - ikke kan antas å ha den nødvendige erfaring til å utøve stillingen eller vervet,
 - er dømt for et straffbart forhold, og det utviste forhold gir grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte, eller
 - i stilling eller ved utøvelsen av andre verv har utvist en slik atferd at det er grunn til å anta at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte,
4. aksjeeiere med betydelig eierandel ikke kan antas å være skikket til å sikre en sunn og fornuftig ledelse av utstederen av elektroniske penger,
5. det finnes en nær tilknytning (slik dette er definert i EØS-regler som svarer til direktiv 2000/12/EF artikkel 1 nr. 26) mellom utstederen av elektroniske penger og andre personer eller foretak og tilknytningen vil hindre forsvarlig tilsyn av utstederen av elektroniske penger,
6. forsvarlig tilsyn av utstederen av elektroniske penger vil bli hindret fordi en eller flere personer eller foretak som utstederen av elektroniske penger har nær tilknytning (slik dette er definert i EØS-regler som svarer til direktiv 2000/12/EF artikkel 1 nr. 26) til er underlagt lovgivningen i et land utenfor EØS-området eller fordi det er vanskelig å håndheve denne lovgivningen,
7. utstederen av elektroniske penger ikke har gitt de opplysninger som har blitt krevet for å sikre at vilkårene for å få tillatelse er oppfylt.

Avgjørelse av søknad om tillatelse etter første ledd skal meddeles søkeren innen seks måneder etter at søknaden er mottatt. Dersom søknaden ikke inneholder de opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om tillatelse skal gis, regnes fristen fra det tidspunkt slike opplysninger ble mottatt.

§ 3-2 Godkjenning av vedtekter

Vedtektene skal godkjennes av Kredittilsynet og kan ikke endres uten godkjenning av Kredittilsynet.

§ 3-3 Utenlandske utstedere av elektroniske penger – foretak omfattet av gjensidig anerkjennelse

En utenlandsk utsteder av elektroniske penger som har tillatelse i en annen EØS-stat, kan starte virksomhet her i riket som består i utstedelse av elektroniske penger gjennom en filial to måneder etter at Kredittilsynet har mottatt følgende opplysninger fra tilsynsmyndigheten i hjemlandet:

1. en virksomhetsplan som blant annet skal angi opplysninger om filialens oppbygning,
2. en erklæring om at utstederen av elektroniske penger har tillatelse i hjemlandet og er omfattet av ordningen for gjensidig anerkjennelse, jf. EØS-reglene som svarer til europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/46/EF om adgangen til å starte opp og utøve virksomhet som utsteder av elektroniske penger, og om tilsyn med slik virksomhet artikkel 8 nr. 2,
3. filialens adresse,
4. navn på de ansvarlige personer i filialens ledelse, og
5. størrelsen på den ansvarlige kapitalen og oppfyllelsen av solvenskravet i § 5-1,

Kredittilsynet kan innen fristen angitt i første ledd fastsette at filialen her i riket ikke kan utstede elektroniske penger med en verdi som overstiger et nærmere angitt beløp. Ved avgjørelsen skal det tas hensyn til tilsvarende begrensninger som utstederen av elektroniske penger måtte være underlagt i hjemlandet.

Endringer i forhold som nevnt i første ledd nr. 1, 3 eller 4 skal meldes til tilsynsmyndighetene i hjemlandet og til Kredittilsynet. Endringene kan ikke settes i verk før en måned etter slik melding er sendt.

Som en filial regnes i denne paragraf et forretningssted her i riket som etableres av en utsteder av elektroniske penger med hovedsete utenfor riket, og som helt eller delvis utfører forretninger som inngår i foretakets virksomhet. Flere forretningssteder her i riket anses som en filial.

En utenlandsk utsteder av elektroniske penger som har tillatelse i en annen EØS-stat, kan yte tjenester her i riket som består i utstedelse av elektroniske penger fra et etablert forretningssted i en annen EØS-stat (grensekryssende tjenesteyting) når Kredittilsynet har mottatt en erklæring fra tilsynsmyndigheten i hjemlandet om at utstederen av elektroniske penger har tillatelse i hjemlandet og er omfattet av ordningen for gjensidig anerkjennelse, jf. EØS-reglene som svarer til e-pengedirektivet artikkel 8 nr. 2

Kredittilsynet kan gi tillatelse til at en utenlandsk utsteder av elektroniske penger, som har rett til utstede elektroniske penger her i riket etter denne paragraf, driver annen virksomhet her i riket i samsvar med § 1-4 dersom foretaket har tillatelse til å drive slik virksomhet i hjemlandet.

§ 3-4 Utenlandske utstedere av elektroniske penger – andre foretak

En utenlandsk utsteder av elektroniske penger kan drive virksomhet her i riket gjennom datterselskap som har tillatelse etter § 3-1. Erverv av slikt datterselskap skal godkjennes etter bestemmelsene i kapittel 4.

Departementet kan gi en utenlandsk utsteder av elektroniske penger tillatelse til å drive virksomhet i Norge gjennom filial (jf. § 3-3 fjerde ledd). Denne loven § 3-1 første ledd annet punktum, annet, tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende for en slik tillatelse. Tillatelse kan kun gis utsteder av elektroniske penger som har tillatelse i sitt hjemland til å drive tilsvarende virksomhet og som er underlagt betryggende tilsyn der. Tillatelsen gjelder bare adgang til å utstede elektroniske penger med mindre departementet gir særskilt tillatelse til å drive annen virksomhet i samsvar med § 1-4. Departementet kan sette vilkår for tillatelsen. Før en utenlandsk utsteder av elektroniske penger starter sin virksomhet i Norge gjennom filial, skal det være etablert et tilfredsstillende samarbeid om tilsyn mellom tilsynsmyndighetene i finansinstitusjonens hjemland og Kredittilsynet.

Bestemmelsene gitt i og i medhold av loven her gjelder for en filial av en utenlandsk utsteder av elektroniske penger med tillatelse etter annet ledd, med de avvik som filialforholdet gjør nødvendig.

§ 3-5 Virksomhet i utlandet

En utsteder av elektroniske penger som har til hensikt å etablere en filial i et annet land (§ 3-3 fjerde ledd gjelder tilsvarende), skal gi melding om dette til Kredittilsynet med følgende opplysninger om filialen:

1. i hvilken stat kredittinstitusjonen har til hensikt å etablere filial,
2. en virksomhetsplan som blant annet skal angi hvilken virksomhet som skal drives gjennom filialen, og filialens organisatoriske oppbygging
3. filialens navn og adresse samt navn på de ansvarlige personer i filialens ledelse og
4. opplysninger om størrelsen på foretakets ansvarlige kapital og oppfyllelsen av solvenskravet i § 5-1.

Ved etablering av en filial i et annet EØS-land, skal Kredittilsynet oversende opplysningene nevnt i første ledd til tilsynsmyndigheten i filialstaten og underrette foretaket om dette innen tre måneder etter at Kredittilsynet har mottatt meldingen med alle opplysningene nevnt i første ledd. Kredittilsynet skal samtidig oversende en bekreftelse på at foretaket har tillatelse til å drive virksomhet som består i utstedelse av elektroniske penger.

Kredittilsynet kan treffe enkeltvedtak innen fristen angitt i annet ledd om ikke å oversende opplysningene nevnt i første og annet ledd dersom det er grunn til å tvile på at den administrative struktur eller finansielle situasjon til utstederen av elektroniske penger er god nok tatt i betraktning den virksomhet som er planlagt.

Utstederen av elektroniske penger har plikt til å gi melding til Kredittilsynet og tilsynsmyndigheten i filiallandet om enhver endring i forhold som er opplyst i henhold til bestemmelsene i første ledd nr. 2 og 3. Melding skal gis minst en måned før endringen foretas.

En utsteder av elektroniske penger som har til hensikt å yte tjenester i en annen EØS-stat som består i utstedelse av elektroniske penger fra et etablert forretningssted her i riket (grensekryssende tjenesteyting), skal gi melding om dette til Kredittilsynet med opplysninger om i hvilken stat kredittinstitusjonen har til hensikt å yte tjenester og om den virksomhet foretaket har til hensikt å utøve.

Kredittilsynet skal innen en måned etter at meldingen er mottatt oversende denne til tilsynsmyndigheten i det landet meldingen gjelder.

Kapittel 4 Eierforhold

§ 4-1 Godkjenning av erverv av betydelig eierandel

Erverv av betydelig eierandel i en utsteder av elektroniske penger kan bare gjennomføres etter at den som har til hensikt å erverve eierandelen på forhånd har sendt melding om dette til Kredittilsynet med opplysning om størrelsen på den påtenkte eierandelen. Melding til Kredittilsynet skal også foreligge før økning av betydelig eierandel som medfører at vedkommendes andel av aksjekapitalen eller stemmene når opp til eller overstiger 20 prosent, 33 prosent eller 50 prosent eller som medfører at utstederen av elektroniske penger blir et datterselskap.

Med betydelig eierandel menes en direkte eller indirekte faktisk eierandel som utgjør minst 10 pst. av kapitalen eller stemmene i et foretak som utsteder elektroniske penger, eller som gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse på ledelsen av det foretak der eierandelen besittes. Stemmerett som kan utøves av nærstående som nevnt i lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 1-4 skal regnes med her og i forhold til andelsprosentene nevnt i første ledd.

Kredittilsynet skal innen tre måneder fra den dag melding som nevnt i første og tredje ledd er mottatt, nekte slikt erverv dersom vedkommende aksjeeier ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av utstederen av elektroniske penger.

Kredittilsynet kan sette frister for gjennomføring av erverv etter første ledd.

Ved avhendelse av eierandel som medfører at eierandelens størrelse kommer under grensene som nevnt i første ledd, skal det på forhånd gis melding til Kredittilsynet.

Når en utsteder av elektroniske penger får kjennskap til erverv eller avhendelse av aksjer som nevnt i første, tredje og sjette ledd, skal foretaket straks gi Kredittilsynet melding om dette.

En utsteder av elektroniske penger skal senest i februar måned gi Kredittilsynet melding om navnene på de aksjeeierne som ved utgangen av foregående år eide en betydelig andel og om størrelsen på disse andelene.

Kredittilsynet kan fastsette nærmere regler om melding etter sjette og syvende ledd og om melding for å sikre at vilkårene i § 3-1 tredje ledd nr. 5 og 6 til enhver tid er oppfylt.

§ 4-2 Opphevelse av stemmerett

Dersom en aksjeeier med betydelig eierandel ikke anses egnet til å sikre en god og fornuftig forvaltning av foretaket, eller en aksjeeier ikke har gitt melding til Kredittilsynet etter § 4-1 første ledd, eller erverver aksjer i strid med Kredittilsynets vedtak etter § 4-1 tredje ledd, kan Kredittilsynet gi pålegg om at stemmerettighetene knyttet til aksjene ikke kan utøves.

Kapittel 5 Solvens

§ 5-1 Solvenskrav

En utsteder av elektroniske penger skal til enhver tid ha en ansvarlige kapital som minst utgjør det høyeste av følgende beløp:

1. 1 million euro,
2. 2 pst. av utstederens finansielle gjeld knyttet til utestående elektroniske penger og
3. 2 pst. av gjennomsnittsverdien for de siste seks måneder av utstederens finansiell gjeld knyttet til utestående elektroniske penger.

Departementet fastsetter forskrift om beregning av den ansvarlige kapitalen og om oppfyllelse av solvenskravet i første ledd for foretak som ennå ikke har vært i drift i seks måneder.

§ 5-2 Anvendelse av banksikringsloven

Lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner kapittel 3 om betalings- og soliditetsvansker gjelder tilsvarende for utstedere av elektroniske penger, bortsett fra bestemmelsene i § 3-4, § 3-5 annet og tredje ledd og § 3-6.

Kapittel 6 Plassering av midler

§ 6-1 Krav til plasseringen av midler

En utsteder av elektroniske penger skal ha investeringer for et beløp som minst svarer til foretakets finansielle gjeld knyttet til utestående elektroniske penger. Disse investeringene skal plasseres i tilstrekkelig likvide eiendeler som er nærmere angitt i forskrift fastsatt av departementet.

Departementet fastsetter forskrift om plassering av midler som nevnt i første ledd og bruk av derivater i samsvar med minstekravene i EØS-reglene som svarer til e-pengedirektivet artikkel 5.

§ 6-2 Tiltak for å komme i samsvar med plasseringsreglene

Dersom verdien av investeringene plassert i eiendeler som nevnt i § 6-1 første ledd blir lavere enn den finansielle gjeld knyttet til utestående elektroniske pengeber, skal Kredittilsynet påse at utstederen av elektroniske penger treffer passende tiltak for raskt å rette opp dette forholdet og om nødvendig gi pålegg om dette. Kredittilsynet kan i disse tilfellene tillate at foretaket midlertidig dekker finansiell gjeld knyttet til utestående elektroniske penger ved hjelp av

andre eiendeler enn de investeringene kan plasseres i etter § 6-1 første ledd. Plasseringer i slike eiendeler kan ikke overstige det laveste av følgende beløp:

1. 5 pst. av den finansielle gjelden knyttet til utestående elektroniske penger og
2. foretakets ansvarlige kapital.

§ 6-3 Tillitsmenns og ansattes handel for egen regning

For tillitsmenns og ansattes handel for egen regning med finansielle instrumenter gjelder lov 19. juni 1997nr. 29 om verdipapirhandel §§ 2a-1 til 2a-7.

Kapittel 7 Tilbakekall av tillatelse m.v.

§ 7-1 Tilbakekall av tillatelse

Kredittilsynet kan kalle tilbake tillatelsen til en utsteder av elektroniske penger dersom:

1. tillatelsen ikke er tatt i bruk innen tolv måneder,
2. foretaket ikke har drevet virksomhet som består i utstedelse av elektroniske penger i mer enn seks måneder,
3. foretaket gjør seg skyldig i grov eller gjentatt overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven, eller
4. vilkårene i § 3-1 eller vilkår satt for tillatelsen ikke lenger er oppfylt.

Kredittilsynet skal kalle tilbake tillatelsen til en utsteder av elektroniske penger dersom foretaket ikke oppfyller solvenskravet i § 5-1 og de tiltak foretaket setter i verk i medhold av § 5-2 ikke bringer kapital situasjonen i samsvar med solvenskravet innen en frist Kredittilsynet har fastsatt.

§ 7-2 Avvikling etter at tillatelsen er kalt tilbake

Når tillatelsen til en utsteder av elektroniske penger er kalt tilbake, skal virksomheten straks avvikles etter bestemmelsene i § 8-2.

Kapittel 8 Fusjon, avvikling m.v.

§ 8-1 Tillatelse til å overta virksomheten til en utsteder av elektroniske penger

En bank eller annen kredittinstitusjon eller en utsteder av elektroniske penger, kan ikke uten tillatelse fra departementet ved fusjon eller på annen måte overta virksomheten til en utsteder av elektroniske penger.

§ 8-2 Avvikling

En utsteder av elektroniske penger skal gi melding til Kredittilsynet før virksomheten avvikles etter reglene i konkursloven og dekningsloven, etter beslutning i generalforsamlingen om å oppløse selskapet eller ved overdragelse i henhold til § 8-1. Dersom avviklingen skjer på annen måte, skal avviklingens form, innhold og gjennomføring godkjennes av Kredittilsynet. Det kan ikke startes ny virksomhet i selskapet før avviklingen er avsluttet.

Kapittel 9 Tilsyn

§ 9-1 Tilsyn

Kredittilsynet fører tilsyn med utstedere av elektroniske penger.

Kapittel 10 Taushetsplikt

§ 10-1 Taushetsplikt

Tillits- og tjenestemenn i og revisorer for en utsteder av elektroniske penger har taushetsplikt om det som de i stillingen får kjennskap til om foretakets eller kunders forhold hvis de ikke etter lov har plikt til å gi opplysninger.

Kapittel 11 Straff

§ 11-1 Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov eller bestemmelsen eller pålegg gitt med hjemmel i loven eller medvirker til dette straffes med bøter, dersom forholdet ikke går inn under noen strengere straffebestemmelse.

Kapittel 12 Ikrafttredelse og overgangsregler

§ 12-1 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft 1. april 2002.

§ 12-2 Overgangsregler

Foretak hjemmehørende her i riket som ved lovens ikrafttredelse lovlig driver virksomhet som består i å utstede elektroniske penger, anses for å ha tillatelse etter § 3-1.

Utstedere av elektroniske penger som nevnt i første ledd, skal senest to måneder etter at loven har trådt i kraft legge fram for Kredittilsynet en plan enten for hvordan kravene i loven skal oppfylles innen seks måneder etter at loven har trådt i kraft eller for avvikling av virksomheten innen fristen. Foretaket skal gi Kredittilsynet alle opplysninger som er nødvendige for å kunne vurdere om foretaket oppfyller kravene i loven.

§ 12-3 Endringer i andre lover

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. Lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) § 1 første ledd nytt nr. 15 skal lyde:

”15. Utstedere av elektroniske penger, herunder filialer av utenlandske utstedere av elektroniske penger.”

Nåværende nr. 15 blir nytt nr. 16.

2. Lov 24. mai 1961 nr. 2 om forretningsbanker § 1 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

”Mottak av midler som nevnt i lov [nummer] om utstedere av elektroniske penger § 1-1 tredje ledd nr. 2 utgjør ikke innskudd dersom de mottatte beløp umiddelbart byttes mot elektroniske penger”

3. I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 1-2 første ledd nr. 1 skal lyde:

”1. plassering av midler i finansinstitusjon, men ikke formidling av slike plasseringer”

§ 2-1 annet ledd nr. 5 skal lyde:

”5. foretak hvis hovedvirksomhet er omfattet av punktene 2-12 og 14 i vedlegg I til europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF (vedlegg IX pkt. 14 til EØS-avtalen) om adgang til å starte og utøve virksomhet som kredittinstitusjon

Nytt nr. 7 skal lyde

”7. utstedere av elektroniske penger”

4. Lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 2a-1 første ledd nr. 5 og nytt nr. 6 skal lyde:

”5. pensjonskasser,

6. utstedere av elektroniske penger som ikke er unntatt fra lov om utstedere av elektroniske penger § 6-3, og”

Nåværende nr. 6 blir nytt nr. 7.